

Un pas mic azi, un mare salt mâine

Fericita Guadalupe Ortiz de Landázuri a murit acum 50 de ani, la 16 iulie 1975. Cu ocazia acestei aniversări, ne amintim de viața ei, plină de aventuri și de slujire față de ceilalți. A fost o femeie care L-a lăsat pe Dumnezeu să o surprindă și a răspuns cu o vocație plină de bucurie, care reflecta măreția iubirii lui Dumnezeu.

15.07.2025

Care este rețeta unei vieți fericite?

Să atingi visul stabilității financiare? O carieră marcată de creștere și împlinire personală? Un cămin primitiv și sigur? Unii spun că vechii alchimiști căutau piatra filozofală, o substanță legendară capabilă să transforme metalele comune în aur sau, în alte versiuni, un elixir al tinereții, folositor pentru întinerire și obținerea nemuririi.

La prima vedere, biografia lui Guadalupe Ortiz de Landázuri nu pare să aibă vreo legătură cu descoperirea pietrei filozofale și, poate, nici nu ar fi considerată, după standardele de azi, un model de viață plină de „succes”. Totuși, dacă privim mai îndeaproape fiecare zi din viața ei, descoperim „molecule” care au compus o adevărată formulă a fericirii: o femeie care a trăit în fiecare zi cu încrederea că Îl are ca

mentor pe cel mai bun Învățător, care și-a transformat viața proprie și pe a multor alora și care continuă să o facă și astăzi din Cer.

Când omul a pășit pentru prima dată pe Lună, s-a auzit: „Este un pas mic pentru om, un salt uriaș pentru omenire”. Viața lui Guadalupe poate fi exprimată într-un mod asemănător: pași mici în viața obișnuită a unei femei muncitoare din secolul al XX-lea, dar un salt uriaș pentru atâtea vieți care s-au întâlnit cu a ei, și care vor continua să o facă de-a lungul istoriei.

O normalitate ieșită din comun

Guadalupe s-a născut la 12 decembrie 1916, de sărbătoarea Sfintei Fecioare de Guadalupe, patroana Americii Latine. A fost a treia fiică a soților Manuel Ortiz de Landázuri și Eulogia Fernández de

Heredia și singura fată din familie. A moștenit de la părinți trăsături de caracter care au contribuit la formarea personalității sale. Mama ei, Eulogia, era generoasă, discretă, austeră, hotărâtă și devotată familiei, deși nu prea pricepută la treburile casnice. Tatăl ei, Manuel – în ciuda obiceiurilor vremii, cu atât mai mult cu cât era militar de carieră –, avea grijă de copii: le schimba scutecele, îi hrănea, se juca cu ei și servea masa pentru ca soția să se poată odihni. Împreună au știut să-și educe copiii într-un climat de libertate^[1].

Deși era o familie obișnuită din Spania începutului de secol XX, viața lui Guadalupe a fost marcată de evenimente neobișnuite: tatăl ei a fost transferat, împreună cu familia, la Tetuán, pe atunci capitala protectoratului spaniol din Maroc. Acolo, Guadalupe a început liceul, fiind singura fată din clasă. Ar fi putut fi un mediu intimidant, dar a

câștigat rapid respectul și admirația colegilor – nu doar prin rezultatele bune, ci și prin curajul cu care accepta provocări riscante, precum atunci când i-a provocat pe colegi să bea un recipient plin cu cerneală: doar ea a avut curajul să o facă.

Întoarsă la Madrid, unde tatăl ei a fost numit la Ministerul Armatei, Guadalupe a terminat liceul la Institutul Miguel de Cervantes și s-a înscris la Facultatea de Chimie a Universității Centrale, în 1933. Avea 17 ani și era una dintre cele 5 fete dintr-un total de 60 de studenți. La 20 de ani a început o relație cu un coleg catalan, dar nu era nerăbdătoare să se căsătorească, iar băiatul era prea perfecționist. Le spunea prietenelor: „Atât de perfect, atât de perfect... e prea mult!”.

Dorul de cunoaștere

Una dintre pasiunile autentice ale unui om de știință este dorința de a descoperi adevărul ascuns în spatele fiecărui element. Acolo unde unii văd doar un copac, un biolog vede o rețea complexă de celule, fiecare cu rolul ei, iar un chimist se poate fascina de reacțiile invizibile care au loc acolo. Guadalupe avea această pasiune – nu doar pentru lumea științei, ci și pentru propria viață.

După Războiul Civil din Spania, în care tatăl ei a fost executat, Guadalupe și-a încheiat studiile și a început să lucreze la Liceul Francez și la Școala Irlandeză. Avea 23 de ani, locuia cu mama ei și începea să se bucure de o oarecare independență. Într-o duminică din ianuarie 1944, mergea la Sfânta Liturghie ca orice creștin practicant, chiar dacă era puțin distrasă. Totuși, avea să povestească mai târziu că atunci i s-a

întâmpilat ceva – s-a simțit atinsă de harul lui Dumnezeu. La ieșire s-a întâlnit cu un prieten de familie și i-a spus că trebuie să vorbească cu un preot, deși nu știa exact de ce. Acesta i-a dat numărul lui don Josemaría Escrivá. Pe 25 ianuarie, Guadalupe l-a sunat, iar câteva zile mai târziu a mers să-l întâlnească într-o casă de pe strada Jorge Manrique.

Ea însăși povestea cum a decurs prima întâlnire: „Întâlnirea a fost decisivă în viața mea, într-o căsuță din Colonia del Viso, pe atunci aproape de periferia Madridului. (...) Ne-am așezat și m-a întrebat: «Ce vrei de la mine?». Eu am răspuns, fără să știu de ce: «Cred că am vocație». Părintele mă privea... «Asta nu pot să-ți spun eu. Dacă vrei, pot să fiu directorul tău spiritual, să te spovedesc, să te cunosc etc.». Asta era exact ce căutam. Am avut o senzație clară că Dumnezeu îmi vorbea prin acel preot”^[2].

A început un proces de discernământ și, la finalul câtorva zile de reculegere spirituală, a găsit răspunsul pe care îl căuta, fără să știe. A descoperit mesajul Opus Dei și chemarea de a-L duce pe Cristos în toate locurile și profesiile prin viața proprie, identificându-se pe deplin cu această misiune. Pe 19 martie, sărbătoarea Sfântului Iosif, a decis să se dăruiască lui Dumnezeu în Lucrare ca numerară.

Fără manual de instrucțiuni

Orice om de știință știe că orice cercetare este marcată de multe momente de eroare și doar câteva reușite, adesea în lipsa unui manual de instrucțiuni. Acest lucru nu trebuie să descurajeze, ci să devină o invitație de a încerca soluții noi și de a căuta răspunsuri posibile, chiar dacă procesul este lent. Guadalupe a trăit asta de multe ori în viața ei: atunci când părea că trebuie să se

ocupe de o sarcină care nu era cea la care aspirase inițial, sau când trebuia să se mute în locuri noi, acolo unde lucrarea Opus Dei avea nevoie de brațe.

Încă de la început, Guadalupe s-a dăruit cu entuziasm și hotărâre tuturor nevoilor Opus Dei, atât formative și apostolice, cât și celor domestice, pentru care nu avea aptitudini deosebite, la fel ca mama ei. Era uitucă și îi era greu să-și țină în ordine lucrurile ei și cele ale casei. Cu toate acestea, sfântul Josemaría i-a cerut să se ocupe de conducerea casei de pe strada Jorge Manrique, în timp ce făcea și călătorii apostolice la Bilbao, unde avea să înceapă activitatea Opus Dei împreună cu alte trei femei.

Întoarsă la Madrid în 1947, fondatorul i-a cerut să ajute la conducerea lucrării în Spania și să se ocupe de rezidența universitară

pentru femei „Zurbarán”. Acest lucru nu a împiedicat-o ca, în același an, să se înscrie la cinci materii pentru doctoratul în Științe Chimice. În anul următor a urmat cele patru cursuri monografice necesare pentru doctorat și a început redactarea tezei.

Drumul, totuși, avea să o ducă într-o direcție neașteptată: în octombrie 1949, i s-a transmis, din partea sfântului Josemaría, întrebarea dacă ar fi dispusă să înceapă activitatea apostolică în Mexic, împreună cu alte două femei din Opus Dei. Avea să fie prima dată când Opus Dei traversa Atlanticul și ajungea într-o țară din afara Europei, într-o epocă în care călătoriile lungi erau rare. Având încredere în harul lui Dumnezeu, Guadalupe a spus „da” și i-a scris Părintelui: „Mi s-a spus despre Mexic. Vă mulțumesc, Părinte. Aș fi fost la fel de bucuroasă și dacă nu aș fi plecat, știți bine, dar mă încântă să

merg, deși, în realitate, nu stau prea mult să mă gândesc. Doar în rugăciune îi dedic în fiecare zi un moment scurt și spun un rozariu Fecioarei mele de Guadalupe, cerându-i pentru tot ce încă nici nu cunosc”^[3].

La 5 martie 1950, a pornit în această nouă aventură. Ani mai târziu își amintea: „Eu eram cea mai în vârstă, deși eram foarte tânără, dar mă simțeam cu acei 80 de ani de gravitate despre care îl auzisem de atâtea ori pe Părintele spunând că trebuie să-i cerem de la Dumnezeu, pentru că avem nevoie de ei. (...) Așa ne învățase Părintele că se trăiește încrederea în Dumnezeu și sărăcia totală. Aveam cu noi, așa cum Părintele continua să spună în timp ce eu mă gândeam, dragoste pentru Domnul... și dorința de a molipsi pe alții cu nebunia divină a vocației noastre”^[4].

Când a pășit pe pământ mexican, a făcut tot posibilul să trăiască ca una de-a locului: se străduia să cunoască cultura, își îndulcea vorbirea spaniolă – care putea părea aspră pentru mexicance – și adopta expresii locale, ba chiar și-a schimbat stilul de a se îmbrăca, purtând rebozouri tipice sau fuste largi pictate manual.

A deschide drumuri

Puținele resurse economice nu au împiedicat deschiderea unei reședințe universitare pe strada Copenhaga, în Ciudad de México, al cărei director a fost Guadalupe, așa cum fusese și la Zurbarán. Dacă în Spania viața academică a femeilor începea să prindă avânt, în această țară latinoamericană prezența feminină în mediul universitar era încă și mai rară.

Guadalupe s-a înscris la câteva cursuri de doctorat în Științe Chimice

pentru a-și continua cariera, în timp ce își dedica timpul formării fetelor din reședință, care se remarcă printr-o viață culturală și formativă intensă, îmbinată cu momente vesele și pline de voie bună. Simțul ei al umorului era mereu prezent, până într-acolo încât rezidentele i-au compus un *corrido* mexican cu următorul refren:

„Râsul Guadalupelui e mai contagios decât o boală grea și periculoasă.

De toate se îngrijește cu mare sârguință,

și zilnic vrea pe toată lumea să o sune din credință.”^[5]

A locuit timp de cinci ani în Ciudad de México, ani marcați de tot felul de întâmplări: de la călătorii călare pe catâr prin zone rurale (i se oferise un pistol pentru a se apăra, dar a preferat să poarte un pumnal, ca să

nu tragă decât dacă era cu adevărat necesar), până la o înțepătură de păianjen sau de scorpion în timp ce ținea o prelegere de formare creștină. Deși a fost o perioadă scurtă, Guadalupe a lăsat o amprentă de neșters asupra femeilor din Mexic și asupra țării.

În octombrie 1956, a plecat din nou spre o destinație necunoscută – de data aceasta, Roma –, unde avea să colaboreze cu sfântul Josemaría în conducerea lucrării apostolice a Opus Dei din întreaga lume, care se extindea în țări noi precum Chile, Argentina, Columbia, Venezuela, Germania, Guatemala, Peru, Ecuador, Uruguay și Elveția. După ce deschisese drumuri în Mexic, era momentul să le sprijine din umbră pe cele care mergeau mai departe, oferind din experiența acumulată pe continentul american.

Ajustarea direcției

Ca în orice proces de cercetare, Guadalupe a trebuit să-și schimbe planurile în fața unui peisaj neașteptat: după mai puțin de un an petrecut la Roma, în martie 1957, a început brusc să se simtă rău și obosea chiar și la cele mai mici eforturi fizice, precum urcarea unor trepte. A fost diagnosticată cu o stenoză mitrală gravă, cauzată de o afecțiune cardiacă, iar starea ei era atât de critică încât sfântul Josemaría a făcut pregătirile necesare pentru a-i administra Ungerea bolnavilor.

Cu îngrijiri medicale și atenție constantă, starea ei a început să se amelioreze, însă era nevoie de o intervenție chirurgicală cât mai curând posibil. La cererea fratelui ei, Eduardo, Guadalupe s-a întors la Madrid pentru a fi operată la Clinica de la Concepción, pe 19 iulie. Era o intervenție extrem de riscantă la acea vreme, dar înlocuirea valvei a decurs bine, iar perioada

postoperatorie a fost și ea favorabilă, deși a rămas cu o fibrilație atrială care s-a ameliorat treptat. Guadalupe a continuat să fie liniștită și încrezătoare în Dumnezeu și în medici.^[6]

S-a întors la Roma în decembrie, dar pe 29 ale lunii s-a îmbolnăvit din nou. În mai 1958 s-a întors la Madrid pentru investigații și, de data aceasta, a rămas acolo definitiv: climatul umed din Cetatea Eternă nu era favorabil sănătății ei, iar Părintele a considerat că era mai bine să rămână în capitala Spaniei. În următorii doi ani și jumătate, în ciuda fibrilației care o însoțea, a dus o viață activă, fără să-și acorde prea multă importanță. „Eu sunt foarte bine și, deși am o ‘cartofioră’ de inimă, în fiecare zi am mai mult chef de muncă și de făcut lucruri; *ni modo*, așa sunt eu”, le scria celor din Roma. Iar celor din Mexic: „O să încetez să vă mai vorbesc despre *cuore*-ul meu,

pentru că sărăcuțul se poartă atât de bine, încât nu mai trebuie să ne amintim de el”^[7].

Schimbarea bruscă a stilului de viață ar putea părea o abatere de la traseu, dar Guadalupe și-a îmbrățișat realitatea cu entuziasmul și spiritul de slujire care o caracterizau. În 1961 conducea un cămin al Operei, urmărea îndeaproape activitatea tinerelor de la Școala-Cămin Montelar și lucra la teza de doctorat, pe care a reluat-o sub îndrumarea lui Piedad de la Cierva, o pionieră în studiile privind radiația artificială în Spania și în industrializarea sticlei optice, fiind prima femeie care a lucrat în cadrul Consiliului Superior de Cercetări Științifice. De multe ori a fost nevoită să scrie în timp ce era bolnavă, cu toate cărțile așezate pe pat.^[8]

Înainte, fără teamă

Guadalupe și-a susținut teza de doctorat pe tema Materiale refractare izolatoare obținute din cenușa cojii de orez, obținând calificativul foarte bine cu laudă (sobresaliente cum laude) la 8 iunie 1965. A doua zi, i-a scris lui sfântul Josemaría și, împreună cu un exemplar al tezei, i-a trimis și o cărămidă refractară. Pe prima pagină a exemplarului a scris: „Părinte, în aceste pagini se află rezumatul multor ore de muncă. În urmă cu câteva momente a fost calificată cum laude și vreau să v-o pun grabnic în mâini, cu tot ce sunt și am, ca să slujească”^[9].

A predat chimia la Institutul „Ramiro de Maeztu” timp de doi ani academici (1960–1962) și la Școala Feminina de Maiestrie Industrială timp de alți unsprezece ani (1964–1975). A început ca profesoară

suplinitoare, iar mai târziu a obținut prin concurs postul de catedratic. A fost numită directoare adjunctă a acestei ultime instituții, după ce a refuzat postul de directoare din motive de sănătate, în ciuda faptului că 40 de colege, care îi recunoșteau meritele și capacitățile, au încurajat-o să-l accepte.

Începând cu 1965, a contribuit la planificarea și, trei ani mai târziu, la înființarea Centrului de Studii și Cercetare în Științe Casnice (CEICID), un vis al sfântului Josemaría pentru a demnifica munca domestică. A fost directoare adjunctă și profesoară de chimia textilelor. Guadalupe a combinat această muncă cu conducerea unui centru al Lucrării pe strada Ortega y Gasset, cu îngrijirea mamei sale în vârstă, cu sprijinirea altor centre educative, cum ar fi Senara, și cu diverse inițiative de promovare socială.

Ca un caleidoscop

Ultimii ani din viața Guadalupelui au fost marcați de curaj și simplitate.

La 15 mai 1974 a avut ultima întâlnire cu sfântul Josemaría la Madrid, pe care ea însăși o descrie astfel: „A fost un moment de taină, cu un dialog profund făcut din cuvinte și din comuniune, în care am simțit din nou cum se topeau granițele dintre ceea ce spunea Părintele și ceea ce gândeam eu, și am simțit, ca și altă dată, că-L atingeam pe Dumnezeu prin Credința Lui palpabilă, care înceta să mai fie doar credință și se transforma în realitate și mi-o transmitea”^[10].

În octombrie 1974, mama ei s-a îmbolnăvit și a fost internată la Clinica Universității din Navarra, la Pamplona, unde fiul ei, Eduardo, făcea parte din echipa medicală. În anul următor, starea cronică de

sănătate a Guadalupei s-a agravat, iar la 2 iunie 1975 a fost internată în aceeași clinică pentru a fi supusă unei intervenții chirurgicale complexe, din cauza hipertensiunii grave din circulația pulmonară de care suferea^[11].

Pe 24 iunie, medicii au decis să procedeze la o intervenție chirurgicală de mare complexitate. Era necesară înlocuirea a două valve – mitrală și aortică – precum și lărgirea inelului valvei tricuspide. În acele zile, deși Guadalupe era ținută la pat, găsea timp să-și viziteze mama și alte pacienți, să se intereseze de asistentele medicale, să primească vizite cărora încerca să le vorbească despre Dumnezeu și chiar să realizeze experimente cu produse chimice în chiuveta băii, folosind mostre de țesături pe care le adusesese cu ea. Se poate spune că își transforma boala într-o activitate profesională, înfruntându-și situația

cu seninătate, fără să se plângă, evitând să fie o povară și concentrându-se asupra celorlalți, în timp ce profita la maximum de fiecare moment^[12].

Două zile mai târziu, pe 26 iunie, primea cu mare durere vestea trecerii la Domnul a Sfântului Josemaría. În cercul său, durerea, surpriza și tristețea erau foarte mari, dar au încercat să o protejeze pentru a nu o tulbura într-un moment atât de delicat. Când a văzut steagul coborât în bernă pe clădirea Facultății de Științe a Universității din Navarra (al cărei mare cancelar era fondatorul), Guadalupe a întrebat motivul, dar nimeni nu a îndrăznit să-i spună ce se întâmplase. Fratele său Eduardo a fost cel care i-a dat vestea: „Guadalupe! Știi că urmează să fii operată într-o intervenție foarte riscantă și ești conștientă de pericolul pe care îl ai. E important să fii pregătită și să fii senină. Dar mai

întâi trebuie să-ți dau o veste care îți va fi greu de suportat: ieri a trecut la Domnul Tatăl nostru, la Roma (...). Pot să se întâmple două lucruri: să te reîntâlnești cu el imediat și să-l vezi lângă Dumnezeu și Fecioara, sau ca Tatăl să-i ceară lui Dumnezeu să rămâi aici: ambele căi sunt bune”^[13].

Pe 1 iulie, a trecut printr-o nouă intervenție chirurgicală, care părea să fie un succes. Câteva zile mai târziu a ieșit din terapie intensivă și a început să meargă. Pe 14 iulie, Guadalupe a luat micul dejun și prânzul în mod normal, iar deja se vorbea despre o posibilă externare rapidă din clinică. Totuși, totul a luat o întorsătură neașteptată la ora patru și jumătate după-amiaza, când starea ei de sănătate s-a înrăutățit brusc. S-a anunțat imediat pe Eduardo.

În ciuda eforturilor și îngrijirilor primite, a intrat în agonie, iar chiar și în acele momente finale a continuat

să-și arate grija pentru cei care o asistau. María Jesús, o asistentă din Serviciul de Cardiologie, își amintea de câteva cuvinte pe care Guadalupe i le-a spus în acea clipă dificilă:

„Faceți tot ce trebuie să faceți și tu să nu-ți faci griji. Stai foarte liniștită, pentru că ai făcut tot ce ai putut. Mă voi gândi mult la tine”^[14].

La ora șase și jumătate dimineața, în ziua de 16, sărbătoarea Născătoarei de Dumnezeu de la Carmen, a murit. O săptămână mai târziu a murit și mama ei. Biserica a beatificat-o pe Guadalupe la Madrid, pe 18 mai 2019, în Palatul Vistalegre Arena, într-o ceremonie la care au participat mii de persoane din cele cinci continente, însoțită de mulți alții prin transmisiunea în direct.

Rezultatul multor procese chimice este formarea cristalelor, precum diamantele, după milioane de ani de

compoziție, supuse unor condiții specifice de temperatură și presiune. Viața lui Guadalupe a fost un „proces chimic” în care au intervenit o serie de ingrediente mici, care au format un lanț de materiale aparent fără valoare, dar care au căpătat soliditate și strălucire la căldura iubirii lui Dumnezeu.

Așa cum se consemnează într-una din biografiile sale, „fiecare persoană sfântă reflectă în felul său, ca un caleidoscop, ceva din Isus Cristos, care este același ieri, azi și mereu. Într-un fel și ea arată ceea ce femeia este chemată să fie azi în Biserică și în societate. Acesta este mesajul pe care Duhul Sfânt ni-l dă astăzi. Acum ne revine fiecăruia dintre noi să „discernem propriul nostru drum și să scoatem la lumină ce este mai bun din noi, acel ceva atât de personal pe care Dumnezeu l-a pus în noi” (Papa Francisc, *Gaudete et exsultate*, p. 11)

Un cristal are nevoie de o lumină exterioară pentru a reflecta toată strălucirea sa. De-a lungul vieții sale, Guadalupe a știut să arate frumusețea care se găsește în gesturile mici, reflectând măreția lui Dumnezeu și aducând lumină în viața fiecărei persoane care a cunoscut-o.

[1] Cfr. *La libertad de amar*, Cristina Abad Cadenas, p. 10.

[2] *La libertad de amar*, p.14.

[3] AGP, Guadalupe Ortiz de Landázuri (GOL) A00361, Scrisoare către Sfântul Josemaría Escrivá, 17 octombrie 1949.

[4] AGP, GOL E00204, Relat autograf cu amintiri despre san Josemaría Escrivá, scris între 7 și 12 iulie 1975, după ultima operație.

[5] Cfr. *La libertad de amar*, p. 25.

[6] Cfr. *La libertad de amar*, p. 31.

[7] AGP, GOL A00979, Scrisoare la Roma, 12 august 1958.

[8] Cfr. *La libertad de amar*, p. 32.

[9] AGP, GOL A00038, Scrisoare către Sfântul Josemaría Escrivá, 8 iulie 1965.

[10] AGP, GOL, Relat autograf cu amintiri despre san Josemaría Escrivá, scris între 7 și 12 iulie 1975, după ultima operație.

[11] Cfr. *La libertad de amar*, p. 36.

[12] Cfr. *La libertad de amar*, p. 38.

[13] AGP, GOL, Relat autograf cu amintiri despre san Josemaría Escrivá, scris între 7 și 12 iulie 1975, după ultima operație.

[14] Cfr. *La libertad de amar*, p. 39.

^[15] En *La libertad de amar*, p. 42.

Luísa Laval

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/un-pas-
mic-azi-un-mare-salt-maine/](https://opusdei.org/ro-ro/article/un-pas-mic-azi-un-mare-salt-maine/)
(04.04.2026)